

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 238/2567

พนักงานอัยการสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีปราบปรามการทุจริต 1 ภาค 3 โจทก์ นาย อ. กับพวก จำเลย
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 86, ป.อ. มาตรา 90, ป.อ. มาตรา 157, ป.อ. มาตรา 161

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่จำเลยที่ 1 ในฐานะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลุดชุม อนุมัติสั่งจ้างโดยวิธีตกลงราคา
โครงการที่จำเลยที่ 2 แก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลุดชุมและใช้
รายงานการประชุมที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวประกอบการพิจารณาอนุมัติ โดยจำเลยที่ 1 รู้
อยู่แล้วว่าโครงการดังกล่าวยังไม่ได้รับอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมจัดซื้อจัดจ้างจากสภา
องค์การบริหารส่วนตำบลลุดชุม แต่ไม่ทักท้วง กลับอนุมัติสั่งจ้างตามรายงานการประชุมที่มีการ
แก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงเจตนาของจำเลยที่ 1 และที่ 2 ว่า รู้เห็นเป็นใจคบคิดวางแผน
ร่วมกันกระทำความผิดมาก่อน จึงเป็นความร่วมมือกันกระทำความผิดตาม ป.อ. มาตรา 161
แต่จำเลยที่ 1 ในฐานะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีหน้าที่บังคับบัญชาเลขานุการสภา
องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีหน้าที่รับผิดชอบทำรายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
จึงลงโทษจำเลยที่ 1 ในฐานะเป็นความร่วมมือกันกระทำความผิดกับจำเลยที่ 2 ไม่ได้ คงลงโทษจำเลยที่
1 ในฐานะผู้สนับสนุนอันเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา 161 ประกอบมาตรา 86 และฐานเป็น
เจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลลุดชุมได้รับความเสียหาย ตาม
ป.อ. มาตรา 157 และการที่จำเลยที่ 1 อนุมัติสั่งจ้างโดยวิธีตกลงราคา โดยจำเลยที่ 1 รู้อยู่แล้วว่า
โครงการดังกล่าวยังไม่ได้รับอนุมัติ การกระทำของจำเลยที่ 1 จึงเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่
โดยทุจริต ตาม ป.อ. มาตรา 157 อีกบทหนึ่ง การกระทำของจำเลยที่ 1 มีเจตนาเพื่อให้มีการ
จัดซื้อจัดจ้างโครงการซึ่งไม่ได้รับอนุมัติจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลุดชุมให้จ่ายขาด
เงินสะสมตามรายงานการประชุมปลอมแล้วตกลงจ้างและจ่ายเงินให้ผู้รับจ้างตามโครงการดังกล่าว
ต่อเนื่องกันไป จึงเป็นการกระทำความผิดเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ต้องลงโทษตาม
ป.อ. มาตรา 157 ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักสุดเพียงบทเดียว ที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าการกระทำของ
จำเลยที่ 1 เป็นความผิดหลายกรรมจึงไม่ถูกต้อง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 157, 161 จำเลยทั้ง
สามให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 มีความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงาน
ร่วมกันปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด และ
ร่วมกันเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ทำเอกสาร กรอกข้อความลงในเอกสารหรือดูแลรักษาเอกสาร
กระทำการปลอมเอกสารตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 (เดิม), 161 (เดิม)
ประกอบมาตรา 83 เป็นการกระทำความผิดเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ลงโทษจำเลยที่ 1 และที่ 2
ตามมาตรา 157 (เดิม) ประกอบมาตรา 83 ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 กระทั่งหนึ่ง กับจำเลยที่ 1 มีความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงาน
ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ
หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 (เดิม) อีกกระทาง

หนึ่ง การกระทำของจำเลยที่ 1 เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทง ความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 รวม 2 กระทง จำคุกกระทงละ 1 ปี รวมจำคุก จำเลยที่ 1 มีกำหนด 2 ปี และจำคุกจำเลยที่ 2 มีกำหนด 1 ปี ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 3 จำเลยที่ 1 และที่ 2 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบพิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 (เดิม) และ 161 (เดิม) ประกอบมาตรา 86 กระทงหนึ่ง และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 (เดิม) กระทงหนึ่ง จำเลยที่ 2 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 (เดิม) และ 161 (เดิม) การกระทำ ของจำเลยที่ 1 ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 (เดิม) และ 161 (เดิม) ประกอบมาตรา 86 เป็นการกระทำความผิดเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 (เดิม) ประกอบมาตรา 86 ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 8 เดือน เมื่อรวมกับโทษในความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 (เดิม) อีกกระทงหนึ่ง ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นแล้ว เป็นจำคุก 1 ปี 8 เดือน ลดโทษให้จำเลยที่ 2 หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุกจำเลยที่ 2 มีกำหนด 8 เดือน นอกจาก ที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยที่ 1 และที่ 2 ฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้เถียงกันในชั้นฎีการับฟังเป็นยุติว่า ขณะเกิดเหตุ จำเลยที่ 1 ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลุดชุม อำเภอลุดชุม จังหวัดยโสธร มี หน้าที่ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลลุดชุม และเป็น ผู้บังคับบัญชาของพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา 59 และมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 จำเลยที่ 2 ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลุดชุม ได้รับแต่งตั้งเป็นเลขานุการสภา องค์การบริหารส่วนตำบลลุดชุม มีหน้าที่ทำเอกสารโดยวิธีจดยางงานการประชุมสภา องค์การบริหารส่วนตำบลลุดชุม ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภา ท้องถิ่น พ.ศ. 2547 ข้อ 19 (5) จำเลยที่ 3 ดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลุดชุม และ เป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณโดยตำแหน่ง ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 และนายบุญถิ่น ดำรงตำแหน่งประธานสภา องค์การบริหารส่วนตำบลลุดชุม ซึ่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 ข้อ 89 กำหนดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจ่ายขาดเงินสะสมได้โดยได้รับอนุมัติจากสภาท้องถิ่น... เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2551 มีการประชุมสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลุดชุม สมัยสามัญ ที่ 1/2551 ครั้งที่ 2/2551 ในระเบียบวาระที่ 3 จำเลยที่ 1 เสนอญัตติต่อที่ประชุมขอให้พิจารณา อนุมัติจ่ายขาดเงินสะสม ที่ประชุมมีมติรับหลักการ และแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบ ข้อเท็จจริงขอจ่ายขาดเงินสะสม ต่อมาวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2551 มีการประชุมสภา องค์การบริหารส่วนตำบลลุดชุม สมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 3/2551 คณะกรรมการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงรายงานต่อที่ประชุมว่าเห็นควรอนุมัติตามญัตติที่จำเลยที่ 1 เสนอ และเมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2551 มีการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลุดชุม สมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 4/2551 ที่ประชุมมีมติอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมตามที่จำเลยที่ 1 เสนอ จำเลยที่ 2 เป็นผู้จัดและ แก้ไขรายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลุดชุม สมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 2/2551 ถึงครั้งที่ 4/2551 หลังจากนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลลุดชุมได้รับจดหมายบันทึกจาก

สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินประจำจังหวัดยโสธร ลงวันที่ 8 พฤษภาคม 2558 เพื่อติดตามผลการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงวดปีงบประมาณ 2551 ในประเด็น 1. ... 2. เบิกจ่ายเงินเกินกว่าวงเงินที่ได้รับอนุมัติ จำนวน 864,172.29 บาท 3. เงินสะสมมียอดติดลบ จำนวน 3,209,462.14 บาท ว่าเหตุใดองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุม จึงไม่แจ้งผลการตรวจสอบให้ สตง. ทราบ นายจักรพงษ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมในขณะนั้น จึงตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องดังกล่าว และทำบันทึกขอฎีกาเบิกจ่ายงบประมาณประจำปี 2551 ทั้งหมดจากกองคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมมาตรวจสอบพบว่า 1. มีการทุจริต ปลอมแปลง แกะไขรายงานการประชุมสภาสมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 2/2551 ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2551 2. มีการทุจริต ปลอมแปลง แกะไขรายงานการประชุมสภาสมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 4/2551 ลงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2551 3. ... จึงร้องเรียนต่อสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดยโสธร ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยที่ 1 และที่ 2 ข้อหาร่วมกันปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และเป็นเจ้าพนักงานปลอมเอกสารราชการ จำเลยที่ 3 ข้อหาปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหนังสือลงวันที่ 10 เมษายน 2561 ส่งเรื่องดังกล่าวให้พนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรกุดชุมดำเนินการตามกฎหมาย ต่อมาวันที่ 5 พฤศจิกายน 2561 นายจักรพงษ์ ร้องทุกข์ต่อพันตำรวจโทวารินทร์ พนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรกุดชุม ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสามในข้อหาข้างต้น ต่อมาจำเลยทั้งสามเข้าพบพนักงานสอบสวน พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาดังกล่าวแก่จำเลยทั้งสามแล้ว จำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธ คดีสำหรับจำเลยที่ 3 ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง โจทก์ไม่อุทธรณ์ จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 1 และที่ 2 ประการแรกว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 กระทำความผิดตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์หรือไม่ จำเลยที่ 1 และที่ 2 ฎีกาโดยสรุปทำนองว่า ในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุม สมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 2/2551 มีการพิจารณาญัตติที่จำเลยที่ 1 เสนอขอให้จ่ายขาดเงินสะสมเพื่อดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง รวม 15 โครงการ และมีมติหลักการ ต่อมาในการประชุมสมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 4/2551 ที่ประชุมพิจารณาและมีมติอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมตามญัตติที่จำเลยที่ 1 เสนอ โดยจำเลยที่ 2 เป็นผู้จัดรายงานการประชุมตามที่ที่ประชุมพิจารณา และนายบุญถิ่นเป็นผู้ตรวจรายงานการประชุมและลงลายมือชื่อไว้ในรายงานการประชุมดังกล่าว โดยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมลงลายมือชื่อในรายงานการประชุมรับรองว่ามีการประชุมพิจารณาอนุมัติจ่ายขาดเงินสะสมทั้ง 15 โครงการ จริง ซึ่งรายงานการประชุมดังกล่าวไม่ได้จัดทำขึ้นภายหลังแต่อย่างใด ทั้งการที่จำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณโดยตำแหน่งรู้กฎระเบียบต่าง ๆ จัดทำฎีกาเบิกจ่ายขาดเงินสะสมจัดซื้อจัดจ้างทั้ง 15 โครงการ โดยมีรายงานการประชุมที่ผ่านการอนุมัติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมแนบท้ายประกอบการพิจารณาและเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้างตามขั้นตอนและวิธีการทางพัสดุ เป็นการเบิกจ่ายขาดเงินสะสมทั้ง 15 โครงการ ตามที่ได้รับอนุมัติจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมจริง นั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงจากการไต่สวนนายบุญถิ่นพยานโจทก์ ซึ่งให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. ในวันที่ 29 สิงหาคม 2559 ให้การต่อพนักงานสอบสวนในวันที่ 9 พฤศจิกายน 2561 และรับรองข้อเท็จจริงตามบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงลงวันที่ 22 ตุลาคม 2563 ได้ความว่า พยานเข้าร่วมประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุม สมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 2/2551 ถึงครั้งที่ 4/2551 ซึ่งมีการพิจารณาญัตติขออนุมัติจ่ายขาดเงินสะสม

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุม โดยในการประชุมสมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 2/2551 จำเลยที่ 1 ในฐานะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมเสนอขออนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมเพื่อดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง รวม 9 โครงการ จำนวนเงิน 1,645,000 บาท ที่ประชุมมีมติรับหลักการ และแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงขอจ่ายขาดเงินสะสม เมื่อคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงตรวจสอบแล้วเห็นว่าเป็นโครงการที่มีประโยชน์ มีความจำเป็นเร่งด่วนและเข้าถึงซึ่งการบริการประชาชนโดยแท้จริง ควรอนุมัติตามญัตติที่ผู้บริหารเสนอ และนำเข้าพิจารณาในการประชุมสมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 3/2551 พยานเห็นว่าควรที่จะนำไปศึกษาอย่างละเอียดรอบคอบแล้วนำมาพิจารณาลงมติในการประชุมสมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 4/2551 ซึ่งในการประชุมครั้งดังกล่าวที่ประชุมมีมติอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมจัดซื้อจัดจ้างรวม 9 โครงการ จำนวนเงิน 1,645,000 บาท ตามญัตติที่จำเลยที่ 1 เสนอไม่ใช่ 15 โครงการ และไม่ใช่จำนวนเงิน 1,941,000 บาท ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนโครงการและจำนวนเงินดังกล่าวเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมส่วนที่เป็นสาระสำคัญจะต้องเสนอขออนุมัติจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมอีกครั้งหนึ่ง จะแก้ไขเพิ่มเติมด้วยตนเองโดยพลการไม่ได้ ในระหว่างที่พยานเข้าร่วมประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมไม่มีการขอแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุมแต่อย่างใด ซึ่งเห็นได้ว่า ข้อเท็จจริงที่นายบุญถิ่นให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. ให้การต่อพนักงานสอบสวน และเบิกความรับรองบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงของตนต่อศาลตามบันทึกถ้อยคำของผู้ให้ถ้อยคำ บันทึกคำให้การของพยาน และบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงลงวันที่ 22 ตุลาคม 2563 เป็นข้อเท็จจริงซึ่งนายบุญถิ่นรู้เห็นจากการเข้าร่วมประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในฐานะประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุม โดยร่วมประชุมกับจำเลยที่ 1 นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุม จำเลยที่ 2 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมและเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุม และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมคนอื่น ในสมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 2/2551 ถึงครั้งที่ 4/2551 ซึ่งมีการพิจารณาและมีมติอนุมัติตามญัตติที่จำเลยที่ 1 เสนอขอให้จ่ายขาดเงินสะสมเพื่อดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง รวม 9 โครงการ จำนวนเงิน 1,645,000 บาท ด้วยตนเอง อันเป็นการปฏิบัติหน้าที่ของนายบุญถิ่นตามปกติ โดยไม่ปรากฏว่ามีมูลเหตุจูงใจที่นายบุญถิ่นจะปั้นแต่งเรื่องขึ้นเพื่อให้เป็นผลร้ายแก่จำเลยที่ 1 และที่ 2 จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้เชื่อได้ว่านายบุญถิ่นให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. และให้การต่อพนักงานสอบสวน กับให้ข้อเท็จจริงตามบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริง ตามบันทึกถ้อยคำของผู้ให้ถ้อยคำ บันทึกคำให้การของพยานและบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงข้างต้นไปตามความเป็นจริงด้วยความสมัครใจของนายบุญถิ่น ส่วนที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 ฎีกาและนายบุญถิ่นเบิกความอ้างทำนองว่า นายบุญถิ่นไม่ได้เข้าร่วมประชุมในสมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 4/2551 แต่ทราบว่ที่ประชุมกล่าวถึงการแก้ไขโครงการจากเดิม 9 โครงการ เป็น 15 โครงการ และสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมมีมติอนุมัติ กับนายบุญถิ่นให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. และให้การต่อพนักงานสอบสวน หลังเกิดเหตุเป็นเวลานานอาจจำข้อเท็จจริงคลาดเคลื่อนจึงไม่ยืนยันว่ามีการแก้ไขรายงานการประชุมหรือไม่นั้น จะเห็นได้ว่าคำเบิกความของนายบุญถิ่นดังกล่าวไม่ได้ยืนยันว่าไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุมสมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 2/2551 และครั้งที่ 4/2551 โดยเบิกความกล่าวอ้างลอย ๆ แต่เพียงว่าเหตุการณ์ผ่านมานานแล้วอาจจำข้อเท็จจริงคลาดเคลื่อน และเป็นการเบิกความในลักษณะป้ายเบี่ยงเพื่อช่วยเหลือจำเลยที่ 1 และที่ 2 ข้ออ้างของจำเลยที่ 1 และที่ 2 และคำเบิกความของ

นายบุญถิ่นส่วนนี้จึงขาดความน่าเชื่อถือ ไม่ทำให้บันทึกถ้อยคำของผู้ให้ถ้อยคำ และบันทึกคำให้การของพยาน กับบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงลงวันที่ 22 ตุลาคม 2563 เสียส่วนหนึ่งในการรับฟังไป และที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 เบิกความเป็นพยานอ้างทำนองว่า ในการประชุมสมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 2/2551 ช่วงเช้า พิจารณาคำขอที่จำเลยที่ 1 เสนอขอให้อนุมัติจ่ายขาดเงินสะสมเพื่อดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง 9 โครงการ แต่ช่วงบ่าย จำเลยที่ 1 เสนอขอให้อนุมัติจ่ายขาดเงินสะสมเพื่อดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเพิ่มจาก 9 โครงการ เป็น 15 โครงการ จำเลยที่ 2 จึงแก้ไขรายงานการประชุมเดิมโดยใช้น้ำยาลบคำผิดลบข้อความที่ไม่ต้องการออกแล้วเขียนข้อความเพิ่มเข้าไปรวมเป็น 15 โครงการ ตามที่ที่ประชุมพิจารณา ในการประชุมสมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 3/2551 ที่ประชุมมีการกล่าวถึง 15 โครงการ ดังกล่าว ต่อมาในการประชุมสมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 4/2551 ที่ประชุมมีมติอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมเพื่อดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง 15 โครงการ โดยจำเลยที่ 2 แก้ไขรายงานการประชุมเฉพาะจำนวนเงินและตัวอักษรจำนวนเงินเนื่องจากจดยางานในส่วนนี้ผิดไปนั้น เห็นว่า ขั้นตอนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามโครงการที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมหม่อนอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมดังกล่าว เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมหม่อนมีมติอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมจัดซื้อจัดจ้างตามโครงการที่จำเลยที่ 1 เสนอญัตติแล้วเจ้าหน้าที่พัสดุจะดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยทำรายงานขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้างเสนอต่อจำเลยที่ 1 ตามระเบียบพัสดุซึ่งต้องแนบรายงานการประชุมที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมหม่อนอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมประกอบการขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้างทุกครั้งเพื่อให้รู้ว่าเป็นโครงการที่ดำเนินการโดยเงินนอกงบประมาณที่จ่ายขาดเงินสะสม ซึ่งปรากฏตามรายงานขออนุมัติซื้อเครื่องปรับอากาศโดยวิธีสอบราคาขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมหม่อน มีการแนบรายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมหม่อน สมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 2/2551 ประกอบการพิจารณาอนุมัติ ซึ่งรายงานการประชุมดังกล่าวมีระเบียบวาระการประชุมรวม 4 วาระ ในระเบียบวาระที่ 3 เป็นเรื่องเสนอเพื่อพิจารณาคำขออนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมเพื่อจัดซื้อจัดจ้าง 9 โครงการ รวมเป็นเงิน 1,645,000 บาท ตามที่จำเลยที่ 1 เสนอ โดยที่ประชุมมีมติรับหลักการและแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงขอจ่ายขาดเงินสะสม และระเบียบวาระที่ 4 เป็นเรื่องอื่น ๆ มี 2 ญัตติ คือ ระเบียบวาระที่ 4.1 เป็นญัตติที่นายทศพล ขอเสนอเรื่องผ่านสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมหม่อนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ก่อสร้างถนนลูกรังแทนถนนสายเก่าซึ่งชำรุดเสียหาย และระเบียบวาระที่ 4.2 เป็นญัตติที่นายไสว ขอเสนอผ่านสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมหม่อนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติโป่งงามดงปอจัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบ ซึ่งเป็นรายงานการประชุมที่มีข้อความครบถ้วน โดยมีจำเลยที่ 2 ลงลายมือชื่อในฐานะผู้จดบันทึก และนายบุญถิ่น ลงลายมือชื่อในฐานะผู้รับรอง แต่รายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมหม่อน สมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 2/2551 ที่จำเลยที่ 2 อ้างว่าใช้น้ำยาลบคำผิดลบข้อความที่ไม่ต้องการออกจากรายงานการประชุมเดิมแล้วเขียนข้อความเพิ่มเข้าไปรวมเป็น 15 โครงการ รวมเป็นเงิน 1,941,000 บาท ตามที่ที่ประชุมพิจารณาอนุมัตินั้น ปรากฏว่ายังมีการแก้ไขรายงานการประชุมดังกล่าวเพิ่มเติมอีก โดยตัดระเบียบวาระที่ 4.1 ที่นายทศพลเสนอออก และแก้ไขระเบียบวาระที่ 4.2 เป็นระเบียบวาระที่ 4.1 แทน โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าในการประชุมดังกล่าวมีการเสนอแก้ไขเปลี่ยนแปลงระเบียบวาระที่ 4.2 เป็นระเบียบวาระที่ 4.1 แทน และมีการเพิกถอนญัตติที่ประชุมที่มีมติเห็นชอบตามที่นายทศพลเสนอไปแล้ว ซึ่งในข้อนี้ได้รับความจากนายประเศียร สมาชิกสภา

องค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมและเป็นคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงขอจ่ายขาดเงินสะสมให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. ตามบันทึกถ้อยคำของผู้ให้ถ้อยคำว่า ไม่มีการแก้ไข

รายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุม สมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 2/2551 และครั้งที่ 4/2551 รวมทั้งในรายงานขออนุมัติจ้างซ่อมแซมถนนดินโดยวิธีตกลงราคา มีการแนบ

รายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุม สมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 4/2551 ประกอบการพิจารณาอนุมัติ ซึ่งในระเบียบวาระที่ 3 เป็นเรื่องเสนอเพื่อพิจารณาอนุมัติขออนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมเพื่อจัดซื้อจัดจ้างตามโครงการที่จำเลยที่ 1 เสนอ ระบุว่า มีเพียง 9 โครงการเท่านั้น แต่ปรากฏว่ามีการแก้ไขรายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุม สมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 4/2551 เป็น 15 โครงการ จำนวนเงิน 1,941,000 บาท เพื่อให้สอดคล้องกับรายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุม สมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 2/2551 นับเป็นข้อพิรุธน่าสงสัย เพราะหากความจริงเป็นตามที่จำเลยที่ 2 อ้างว่า มีการแก้ไข

รายงานการประชุมเดิมโดยใช้น้ำยาลบคำผิดลบข้อความเดิมออกและเขียนข้อความใหม่แทนตามที่ที่ประชุมพิจารณาอนุมัติจะต้องไม่มีรายงานการประชุมเดิมอยู่อีก และยังขัดแย้งกับที่จำเลยที่ 2 เบิกความตอบโจทก์ถามว่า ในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุม สมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 2/2551 ช่วงเช้า จำเลยที่ 2 จดรายงานการประชุมถึงโครงการที่ที่ประชุมพิจารณาถึงข้อ 9 แล้วเว้นว่างไว้ จากนั้นในการประชุมช่วงบ่ายจึงเขียนรายงานการประชุมต่อไปในข้อ 10 ถึงข้อ 15 แสดงว่าต้องไม่มีการใช้น้ำยาลบคำผิดลบข้อความเดิมออกและเขียนข้อความใหม่แทน

นอกจากนี้ยังปรากฏว่ามีการนำรายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุม สมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 2/2551 และครั้งที่ 4/2551 เดิม ไปใช้ประกอบการพิจารณาทำรายงานขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้าง แสดงให้เห็นว่า หลังจากมีการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุม สมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 2/2551 และครั้งที่ 4/2551 เสร็จสิ้นแล้ว จำเลยที่ 2 จึงทำการแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุม สมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 2/2551 และครั้งที่ 4/2551 ไม่ใช่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุมในระหว่างการประชุมและที่ประชุมอนุมัติให้แก้ไขเพิ่มเติมได้ ดังนั้น ข้ออ้างของจำเลยที่ 1 และที่ 2 ที่ว่า มีการเสนอพิจารณาโครงการเพิ่มเติมต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมในการประชุมสมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 2/2551 และมีการจดยานงานการประชุมตามที่ที่ประชุมพิจารณาอนุมัติ จึงไม่น่าหนักใจรับฟัง ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่า ที่ประชุมสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุม ในสมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 2/2551 ถึงครั้งที่ 4/2551 ระหว่างวันที่ 27 ถึงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2551 มีการพิจารณาและมีมติอนุมัติตามญัตติที่จำเลยที่ 1 เสนอให้จ่ายขาดเงินสะสมเพื่อดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน 9 โครงการ จำนวนเงิน 1,645,000 บาท หลังจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมประชุมเสร็จสิ้นแล้วจำเลยที่ 2 ทำการแก้ไขเพิ่มเติม

รายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุม สมัยสามัญที่ 1/2551 ครั้งที่ 2/2551 และครั้งที่ 4/2551 เป็นว่าที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมพิจารณาและมีมติอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมเพื่อดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน 15 โครงการ จำนวนเงิน 1,941,000 บาท การกระทำของจำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ทำเอกสารโดยการจดยานงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุม ทำการแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนโครงการและจำนวนเงินในรายงานการประชุมนอกเหนือจากที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมเพื่อดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยไม่มีอำนาจ จึงเป็นการปลอมรายงานการประชุมดังกล่าว

โดยอาศัยโอกาสที่จำเลยที่ 2 มีหน้าที่ อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 161 และเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลถูกสุขุมได้รับความเสียหาย ซึ่งเป็นความผิดตามมาตรา 157 ด้วย และการที่จำเลยที่ 1 ในฐานะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลถูกสุขุม อนุมัติสั่งจ้างโดยวิธีตกลงราคาโครงการกั้นห้องนายกและกั้นห้องน้ำ และโครงการติดตั้งฝ้าม่านปรับแสง กับโครงการขยายเขตประปาหมู่บ้าน หมู่ที่ 15 ซึ่งเป็นโครงการที่จำเลยที่ 2 แก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลถูกสุขุมและใช้รายงานการประชุมที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวประกอบการพิจารณาอนุมัติ โดยจำเลยที่ 1 รู้อยู่แล้วว่าโครงการดังกล่าวยังไม่ได้รับอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมจัดซื้อจัดจ้างจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลถูกสุขุม แต่ไม่ทักท้วง กลับอนุมัติสั่งจ้างตามรายงานการประชุมที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงเจตนาของจำเลยที่ 1 และที่ 2 ว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 รู้เห็นเป็นใจคบคิดวางแผนร่วมกันกระทำความผิดมาก่อน จึงเป็นตัวการร่วมกันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 161 แต่จำเลยที่ 1 ในฐานะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีหน้าที่บังคับบัญชาเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีหน้าที่รับผิดชอบทำรายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จึงลงโทษจำเลยที่ 1 ในฐานะเป็นตัวการร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ 2 ไม่ได้ คงลงโทษจำเลยที่ 1 ในฐานะผู้สนับสนุนอันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 161 ประกอบมาตรา 86 และฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลถูกสุขุมได้รับความเสียหาย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 และการที่จำเลยที่ 1 อนุมัติสั่งจ้างโดยวิธีตกลงราคาโครงการกั้นห้องนายกและกั้นห้องน้ำ โครงการติดตั้งฝ้าม่านปรับแสง และโครงการขยายเขตประปาหมู่บ้าน หมู่ที่ 15 โดยจำเลยที่ 1 รู้อยู่แล้วว่าโครงการดังกล่าวยังไม่ได้รับอนุมัติจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลถูกสุขุมให้จ่ายขาดเงินสะสม จากนั้นจึงมีการตกลงจ้างและจ่ายค่าจ้างให้แก่ผู้รับจ้าง การกระทำของจำเลยที่ 1 จึงเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 อีกบทหนึ่ง ฎีกาของจำเลยที่ 1 และที่ 2 ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ส่วนฎีกาข้ออื่นของจำเลยที่ 1 และที่ 2 ในปัญหานี้ไม่จำต้องวินิจฉัยเพราะไม่ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลง อย่างไรก็ตาม การที่จำเลยที่ 1 ร่วมกับจำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ทำเอกสารโดยการจดยางงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลถูกสุขุม ปลอมรายงานการประชุมโดยการแก้ไขเพิ่มเติมโครงการที่ไม่ได้รับอนุมัติจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลถูกสุขุมให้จ่ายขาดเงินสะสมอีก 6 โครงการ และการที่จำเลยที่ 1 อนุมัติสั่งจ้างโครงการซึ่งรู้อยู่แล้วว่าไม่ได้รับอนุมัติจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลถูกสุขุมให้จ่ายขาดเงินสะสมตามรายงานการประชุมที่ร่วมกันทำปลอมขึ้น โดยมีการจ้างและจ่ายเงินให้ผู้รับจ้างตามโครงการดังกล่าวไปแล้ว จึงเห็นได้ว่า การกระทำของจำเลยที่ 1 ดังกล่าวเป็นการกระทำโดยมีเจตนาเพื่อให้มีการจัดซื้อจัดจ้างโครงการซึ่งไม่ได้รับอนุมัติจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลถูกสุขุมให้จ่ายขาดเงินสะสมตามรายงานการประชุมปลอมแล้วตกลงจ้างและจ่ายเงินให้ผู้รับจ้างตามโครงการดังกล่าวต่อเนื่องกันไป การกระทำของจำเลยที่ 1 จึงเป็นการกระทำความผิดเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ต้องลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดเพียงบทเดียว ที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าการกระทำของจำเลยที่ 1 ในความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 และมาตรา 161 ประกอบมาตรา 86 และความผิดตามมาตรา 157 เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 และพิพากษาลงโทษจำเลยที่ 1 ตามมาตรา 157 รวม 2 กระทำ

มานั้นไม่ถูกต้อง ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริต และประพจน์มิชอบ พ.ศ. 2559 มาตรา 48 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง และมาตรา 225 คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 1 และที่ 2 ประการต่อไปว่า มีเหตุสมควรรอกการลงโทษจำเลยที่ 1 และที่ 2 หรือไม่ เห็นว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 กระทำความผิดในขณะที่จำเลยที่ 1 ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และจำเลยที่ 2 ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุม และได้รับแต่งตั้งเป็นเลขานุการสภา องค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุม อาศัยโอกาสที่มีหน้าที่ร่วมกันกระทำความผิดด้วยการปลอม รายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมแล้วจัดซื้อจัดจ้างโครงการที่ไม่ได้รับอนุมัติ จากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมให้จ่ายขาดเงินสะสมอีก 6 โครงการ ตาม รายงานการประชุมดังกล่าว ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมได้รับความเสียหาย พฤติการณ์ ในการกระทำความผิดของจำเลยที่ 1 และที่ 2 เป็นเรื่องร้ายแรง แม้จำเลยที่ 1 และที่ 2 ไม่เคยได้ รับโทษจำคุกมาก่อน และมีเหตุอันควรปรานีดังที่กล่าวอ้างมาในฎีกา ก็ยังไม่เป็นเหตุผลเพียงพอที่ รอกการลงโทษให้จำเลยที่ 1 และที่ 2 ที่ศาลอุทธรณ์ลงโทษจำเลยที่ 1 และที่ 2 โดยไม่รอกการลงโทษ มานั้น นับว่าเหมาะสมแก่รูปคดีแล้ว ไม่มีเหตุที่ศาลฎีกาจะแก้ไขเปลี่ยนแปลง ฎีกาของจำเลยที่ 1 และที่ 2 ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 (เดิม) และมาตรา 161 (เดิม) ประกอบมาตรา 86 เป็นการกระทำความผิดเป็น ความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 (เดิม) ซึ่งเป็น กฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดเพียงบทเดียวตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 1 ปี นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

องค์คณะ

รุ่งศักดิ์ วงศ์กระสันต์ · ประสงค์ จรูญรัตน · กิรติ วรพุทธพงศ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/238/2567>